

Yazar: Ramazan YILMAZ

Çocukların yetiştirilmesinde annelerin rolü

Annelerin, evlatlarının eğitimleri, onlara kıpilik ve toplumsal davranışlar kazandırmaları konusundaki etkileri, hiç kuşkusuzdur ki babalarının etkisinden daha fazladır. Kimi istisnalar bulunsa da çocukların ekserisi annelerinden daha fazla etkilenmektedirler. Anneler, aynı zamanda çocukları üzerinde birer öğretmen ve eğitmenlerdir. Bu durum, birtüm anneler için aynıdır ve anneler çocuklarına, sahip oldukları değer yargılarını, ahlak, etik, değerlerini ve inançlarını verirlir.

Babalarının, daha çok çocuklarının rızıklarını temin etmeleri, Mıslman olanların ise Yslami tebliğ görevlerini sürdürmeleri nedeniyle çocukları ile birliktelikleri için annelere oranla daha az olmakta, doğul olarak da çocukları ile anneler kadar ilgilenmemektedirler. Bu nedenle çocuklar, anneleriyle daha çok zaman geçirmekte ve onlardan daha fazla etkilenmekte, annelerini daha çok dinlemektedirler.

Kur'an'da, Hz. Nuh (as) ve Hz. İbrahim (as)'ın evlatları ve epleri, Hz. Musa (as) ve Hz. Harun (as)'ın anneleri ile Hz. Meryem (as)'ın annesi, İmran'ın hanımı örnek verilir. Babaları Rasul olan iki evladın ve annesi tarafından yetiştirilen Hz. Musa (as), Hz. Harun (as) ve Hz. Meryem (as)'ın kıssaları, çocukların yetiştirilmesinde annelerin rolünün çok büyük bir şekilde ortaya koymaktadır.

Hz. Nuh (as)'ın oğlunun durumu, Hz. İsmail (as), Hz. Musa (as), Hz. Harun (as) ve Hz. Meryem (as)'ın anneleri tarafından yetiştirilmeleri, günümüzde söylenen "Anas neyse evlad da odur" atasözü, detaylı olarak bunun sağlamasını yapmaktadır.

Hz. Nuh (as)'ın oğlu, babasının kendisini davet ettiği Tevhidi esaslara iman etmemiş, annesi gibi kıfr semiş, doğul olarak annesi gibi yice Allah'ın azabını hak etmiştir. Babasının Tevhidi davetine icabet etmeyerek babasına isyan

eden Hz. Nuh (as)'ın oğlu, bu davranışı ile yüce Allah'a da isyan etmiştir.

“…Nuh, oğluna seslendi ve o uzakta idi: ‘Ey yavrucuğum, bizimle bin ve kâfirlerle beraber olma!’ (Oğlu) dedi ki: ‘Bir dağa sönacağım, sudan o beni korur' (Nuh) dedi ki: 'Merhamet ettiği kimse hariç, Allah'ın emrinden bugün koruyacak yoktur’ ve ikisinin arasına dalga girdi, böylece boğu¬lanlardan oldu.” (Hud, 42-43)

Yüce Allah (cc), haram küdüğü peylerin başında kendisine ğirk kopulmasınün hemen ardından anne babaya iyilik etmeyi emretmiştir.

“De ki: ‘Gelin, Rabb’inizin üzerinize haram küdüğü peyleri okuyayım; kesinlikle hiçbir peyi O’na ğirk kopmayın, anneye babaya iyilik edin…” (En’am, 151)

“Rabb’in, Kendisinden başkasına kulluk yapmamanüzü ve ebeveyne iyilik etmenizi kesinlikle emretti; ğayet ikisinden birisi yahut her ikisi, senin yanında ihtiyarlığa ulaşırsa sakın ikisine ‘Öf’ deme, ikisini azarlama; ikisine güzel söz söyle, ikisine acımadan dolayü tevazu kanadünü indir ve de ki: ‘Ey Rabb’im, beni kü çükken yetiştirdikleri gibi sen de ikisine merhamet et.” (Ysra, 23-24)

Müslüman babalarına isyan eden çocuklar, babalarının ailesinden değildirler

Yüce Allah (cc), bildirdiği esaslara uymayıp babasına isyan eden Hz. Nuh (as)'ın oğlunun babasının ailesinden olmadüğünü bildirmiştir. Bu da gösteriyor ki, Müslüman babalarına isyan eden çocuklar, babalarının ailesinden sayılmamaktadırlar. Böyle olan çocuklar, babalarına mirasç da olamazlar.

“Nuh Rabb’ine seslendi, sonra dedi ki: ‘Rabb’im, ğüphesiz oğlum benim ailemdir ve elbette senin sözün haktür ve sen hükmedenlerin hâkimisin!’ (Rabb’i) dedi ki: ‘Ey Nuh, ğüphesiz o, senin aileden değildir; gerçekten o, iyi olmayan bir iř yaptü, öyleyse hakkında bilgin olmayan bir peyi benden isteme, doğrusu Ben seni, cahillerden olmaktan sakındürüyorum!” (Hud, 45-46)

Müslüman bir babanın, Kur’ani esaslara uymayan, kendisine itaat etmeyen çocukları üzerinde velayet hakkü

söz konusu deđildir. bu nedenle bir babanýn, çocuklarýna veli olmaya kalkýpması, onlar için yüce Allah’a dua etmesi ancak cehalettir.

Müslüman anne babasýný üzen, onlara karþý çýkan, onlara “Öf” diyen ya da onlara “Öf” çektiren çocuklar, yüce Allah’ýn bu konudaki ayetlerine sýrt döndüklerinden hak ettikleri acýklý azaba gireceklerdir.

“O kimse ki anasýna, babasýna: ‘Öf’ size, benden önce nice nesiller gelip geçmiþken siz ikiniz bana, muhakkak benim çýkarýlacadýmý vadediyorsunuz!’ dedi ve onlar, Allah'a yalvararak: ‘Yazýk sana, iman et; muhakkak ki Allah'ýn sözü gerçektir’ dediler. Nihayet o dedi ki: ‘Bu, eskilerin masallarýndan baþka bir þey deđildir. Ýþte onlar, üzerlerine söz hak olup kimselerdir; muhakkak kendilerinden önce geçen cin ve insan topluluklarý arasýnda bulunacaklardýr, gerçekten onlar, þüphesiz hüsrana uđrayanlardýr.” (Ahkâf, 17-18)

Babasý baþlarýnda bulunduđu halde babasýna ve Rabb’ine asi olan Hz. Nuh (as)’ýn ođunun küfre saplanýp isyan etmesi elbette salt çevresel etkilerle açýklanamaz, bunda epine iman etmeyen annenin payý da olduđu kuþkusuzdur.

Annelerin, þaheser eğitimlerinin eserleri, Allah’a teslim olan çocuklar

Hz. Ýsmail (as), Hz. Musa (as) ve Hz. Harun (as) ve Hz. Meryem (as)

Annesi ile birlikte babasý tarafýndan ýssýz bir vadiye býrakýlan Hz. Ýsmail (as) ile babasýz olan ve annesinin gözetimi altýnda yetiþen Hz. Musa (as) ve Hz. Harun (as)’ýn örneklikleri annelerin, çocuklarý üzerinde ne denli etkili olduđunu apaçýk ortaya koymaktadýr.

Sýkýntýlarla yođurulmuþ bir hayatýn içerisinde onurlu bir duruþ gösteren Hz. Hacer (r.anha)

Safa ve Merve’nin hakkýnda þahitlik ettiđi kutlu kadýn Hz. Hacer (r.anha), iki tepe arasýnda ođlu kü ç ük Ýsmail’e su bulmak ümiyle bir o tepeciđe (Safa’ya), bir diđerine (Merve’ye) nefes nefese kopuþtururken ne kendilerini bu ýssýz vadiye býrakan Hz. Ýbrahim (as)’a kýzyordu ne de halinden þikâyet edip sýzlanýyordu.

O kutlu Kadýn, ne bu sýkýntýlarý yaparken ne de daha sonra kendilerini bu ýssýz vadiye býrakýp giden kocasý Hz. Ýbrahim (as) hakkýnda en ufak bir olumsuzluk dümümüyor, oðlunu babasýna karpý doldurmuyordu. Çünkü o, Rabb’ine iman etmiþ bir Mürsquo;min ve O’na teslim olmuþ Müslümandý.

Yüce Allah (cc), Kendisini hep hatýrlayýp zikreden bu kutlu Kadýn’y zikretmiþ, onun koþturduðu Safa ve Merve’yi, Kendi iparetleri olarak kabul etmiþ, Hz. Hacer’in hatýrasýna insanlara, Safa ve Merve’yi tavaf etmelerini bildirmiþtir.

“Þüphesiz Safa ve Merve, Allah’ýn iparetlerindedir; iptekim Beyt’i haceder ya da Umre yaparsa, o ikisini tavaf etmesi elbette onun için günah deðildir ve kim, isteyerek hayýr yaparsa, o takdirde gerçekten Allah, þükredeni bilir.” (Bakara, 158)

Oðlu ile birlikte ýssýz bir vadiye býrakýlan Hz. Ýsmail (as)’ýn annesi, ýssýz bir yere terk edilipini kullanarak oðlunu, babasýnýn aleyhine kýpkýrtmamýþ, onu babasýna asi olacak þekilde yetiptirmemiþ, tam aksine babasýna muti bir evlat olarak yetiptirmiþtir. Öyle ki, babasý kendisini keseceðini söylediðinde bile Hz. Ýsmail (as), bu teslimiyetinden zerre kadar sapmamýþtır.

“Ne zaman ki yetipkin olup onunla beraber yürüyünce (Ýbrahim) dedi ki: ‘Ey yavrucuðum, doðrusu ben, uykuda senin boðazýný kesiyorum, þimdi dümün, dümüncen nedir? (Çocuk) dedi ki: ‘Ey babacýðým, sana emredilene yap, inþaAllah beni sabredenlerden bulacaksýn! Ne zaman ki ikisi teslim oldu, alný üzerine onu yatýrdý.” (Saffat, 102-103)

Hz. Ýsmail (as)’ýn, babasýnýn isteðine karpýlýk bu muazzam teslimiyeti göstermesinde onu yetiptiren annesinin katkýsý oldukça büyüktür. Ýpte bu teslimiyeti onu Rabb’inin rýzasýna ulaþtırmýþ ve Rabb’i tarafýndan övülmesine ve kendisinden razý olunmasýna neden olmuþtur.

“Kitap’ta Ýsmail’i de an, doðrusu o, sözünde sadýk idi ve o, nebi bir Rasul idi; ehline, namazý ve zekâtý emrederdi ve Rabb’i yanýnda razý olunmuþ idi.” (Meryem, 54-55)

Hz. Hacer (r.anha)’ýn yerinde günümüz kadýnlarýndan biri olmuþ olsaydý, günümüzde

birçok örneđi görüldüđü üzere, çocuđunu babasýna karđý dolduracak, babasýna asi bir evlat olmasýna çalýpacaktý. Ancak soylu ve Mürsquo;mine bir kadýn olan Hz. Hacer (r.anha), çektiđi onca sýkýntý, açlýk ve susuzluđa rađmen Hz. Ýsmail (as)’y, babasýna muti bir evlat olarak yetiřtirmiřtir. Selam olsun bu kutlu Anneye ve yetiřtirdiđi evladý Hz. Ýsmail (as)’a!

Anne babaya itaat ve tepekkür, yüce Allah’a kulluk ve bükürdür

Çocuklar, annelerinin terbiyesi altýnda ya Rab’lerine iman eden salih bir kul ya da asi, isyankâr biri olurlar. Yüce Allah’a iman edip salih bir kul olmak da ancak yüce Allah’yün ayetleri dođrultusunda hareket edip ebeveyne muti bir evlat olmakla mümkündür.

Hz. Nuh (as)’yün ođlunun örnekliđinde görüldüđü üzere babaya isyan, yüce Allah’a isyan olduđu gibi Hz. Ýsmail (as)’yün örnekliđinde de görüldüđü üzere babaya itaat yüce Allah’a itaattir. Bu nedenle yüce Allah (cc), evladýn anne babasýna itaatini emretmiř, anne babaya tepekkür edilmesini Kendisine bükretmekle beraber zikretmiřtir.

“Ýnsana, anne babasýny tavsiiye ettik; annesi onu zayýflýk üstüne zayýf düberek tapýmýptýr ve onun sütten kesilmesi de iki yýl içindedir. Muhakkak Bana ve annene babana bükret, dönüb banadýr ve eđer Senin, hakkýnda bilgin olmayan bir peyi, gerçekten Bana bir köman için Seninle uđrapýrlarsa, o halde o ikisine itaat etme ve ikisine, dünyada iyilikle sahiplen ve bana yönelen kimsenin yoluna tabi ol, sonra dönübünüz banadýr; bu sebeple yapmýp olduđunuz peyleri size haber vereceđim.” (Lokman, 14-15)

Anne babalarýna karđý iyi davranmayan, onlarý üzen, onlara saygý ve sevgide kusur eden çocuklar, Hz. Nuh (as)’yün ođlu gibi isyankâr bir kâfir iken, ebeveynlerine karđý saygýda kusur etmeyen, onlarý üzmeyen, onlara dua edip iyilik yapan çocuklar, Müslüman kimselerdir. Ýpte o çocuklar, Rab’lerini razý etmiř kimseler olarak kurtuluřa ermiřlerdir.

“Biz insana, ana babasýna iyilik etmesini tavsiiye ettik; annesi onu gü çikle tapýdý ve gü çikle dođurdu. Onun tapýnması ve sütten kesilmesi otuz ay

sürdü. Nihâyet güçlü çağyna erip kürük yüna varünca dedi ki: ‘Rabb’im beni, bana ve anneme, babama verdiğin nimete bükretmeğe, razüy olacağyn salih amel yapmağa muvaffak eyle; zürriyetimi de benim için yslah eyle. Büpheziz ben sana yüneldim ve ben gerçekten Müslümanlardanüm.

Onlar, o kimselerdir ki, yaptükürüy peylerin en iyisini onlardan kabul ederiz ve onların kötülüklerinden geçeriz; cennet halküy içindedirler, o ki, onlara vadedilmip doğru bir vaattir.” (Ahkâf, 15-16)

Hayürly olan bir evlat, anne babasüna iyilik yaptüyđy gibi onlar için Rabb’ine dua da eder.

“Rabb’imiz, hesaba durulacağy gün beni, anamüy-babamüy ve Mü’minleri bağypla!” (Ybrahim, 41)

Yki Rasul’ü yetiptiren mükemmel kadün, Hz. Musa (as)’yün annesi (r.anha)

Her kadün, yaratüyüp fütratüna uygun hareket ettiği, Rabb’i tarafündan kendisine verilen onurlu insan süfatünüy, gurur duyacağy annelik özelliğini, Rabb’ine iman ve teslimiyetinin niüpanesi olan Mü’min ve Müslüman vasfünüy koruduğu sürece nice değerli ilim ehlini, dava adamünüy, Tevhidi esaslarüy ortaya koyacak mücahit ve mücahideleri yetiptirir.

Kadünlar, yaratüyüp füratlarüna uygun hareket ettikleri sürece insanlar yanünda saygünlyklarünüy koruyacaklar, Rab’lerini razüy edebilecekler ve O’nun yanünda yüceleceklerdir. Ypte böyle olan kadünlardan bazülarüy rasullere, Tevhid erlerine annelik yapmüy, nice ilim ehlini yetiptirmip, Rab’lerini razüy etmek için en zorlu apamalardan geçmiüp, gece gündüz demeden çalüyüp, birçoğu, hayatlarünüy vermekten çekinmemiüplerdir. Bu değerli ve saygün kadünlardan biri de hiçkupkusuzdur ki Hz. Musa (as) ve Hz. Harun (as)’yün muhterem anneleridir.

Bu soylu, cesur ve kutlu Kadün, Fir’avn’yün, Ysrailoğullarüna karpüy zulüm ve basküsünda sünüy tanümadüyđy bir dönemde yüce Allah’yün emrine teslim olmuüp, oğlu Hz. Musa (as)’yün sandüyđa koyup denize büraktüyđy zaman onunla beraber adeta ciğerini de söküp oğlunun yanüna koymuüptu.

“Andolsun biz sana bir defa daha lütfetmiüptik; o zaman

annene ilham edilecek olan þeyi ilham etmiþtik:
‘Ger¸ekten onu sandýđýn i¸ine koy denize býrak;
deniz onu sahile býraksýn; onu, benim düþmaným ve onun
düþmaný olan alacaktır; üzerine benden bir sevgi koydum
ki, gözümün önünde yetiþtirilmen
i¸in. O zaman Kýzkardeþin giderek ‘Ona bakacak birini
size gösteriyim mi? diyordu; böylece seni annene geri
döndürdük ki gözü aydýn olsun ve
üzülmesin…” (Taha, 37-40)

Ve takdir edilen edilmip, bir diktatörün sarayýnda Hz. Musa
(as), annesinin terbiyesinde yetiþtirilmiþtir. Evladý i¸in hayatýný
hi¸e saymýþ bu kutlu, korkusuz kadýn, yalnýzca Hz. Musa
(as)’y deđil, ayný zamanda diđer ođlu Hz. Harun (as)’y da
yetiþtirmip, yetiþtirdiði her iki evladý da Rasul olup,
Rab’lerinden baþka hi¸ kimseden korkmadan
Rab’lerinin mesajýný, baþta Fir’avn olmak üzere
insanlara ulaþtýrmýþlardýr.

Ve kadýnlarýn en hayýrlýsý Hz. Meryem’in annesi,
Ýmran’yın Hanýmý (r.anha)

Rab’ini her an hatýrlamasýna ve O’na sürekli
dönmesine karpýlýk Rab’i tarafýndan evrensel ve
¸ağlarüstü Kur’an’da, her ¸ağda
hatýrlanacak þekilde zikredilen Ýmran’yın Hanýmý o kutlu Kadýn,
karnýndaki ¸ocuđunu Rab’ine adamýþ, dođurduđunda
da onu Rab’ine takdim etmiþtir. Bu, elbette her annenin kolay
kolay gösteremeyeceði yüce Allah’a bir teslimiyetin
niþanesidir. Ýpte bu kutlu ¸ocuk, âlemlerin kadýnlarýna
üstün kýlýnan Hz. Meryem (as) idi.

“Bir zaman Ýmran’yın hanýmý demiþti ki:
‘Rab’im, dođrusu ben, karnýmda olaný azat edilmip
olarak adadým, böylece benden kabul buyur; þüphesiz sen
ipitensin, bilensin.’ Ne zaman ki onu doğurunca dedi ki:
‘Rab’im, dođrusu ben onu kýz dođurdum, -Allah onun ne
dođurduđunu biliyordu- erkek kýz gibi deđildir; ona Meryem adýný
verdim ve ger¸ekten ben onu ve zürriyetini, kovulmuþ
þeytandan senin korumana býrakýyorum.” (Al-i Ýmran, 35-36)

“Bir zaman melekler, demiþti ki: ‘Ey Meryem, doğrusu
Allah seni se¸ti, temizledi ve seni âlemlerin kadýnlarýna
üstün kýldý! Ey Meryem, Rab’ine kulluk et ve secde
edip rükû edenlerle beraber rükû et.” (Al-i
Ýmran, 42-43)

Kutlu bir annenin dođurup Rabb'ine adadýđy o kutlu Hz. Meryem (as), Rabb'i tarafýndan onurlandýrýlmýp, Hz. Ysa (as)'a anne olma þerefiyle yceltilmiþ ve âlemlerin kadýnlarýna stn kýlýnarak dllendirilmiþtir.

Yüce Allah (cc) adildir

Tarihsel süreçte Hz. Hacer (r.anha), Hz. Musa (as) ve Hz. Harun (as)'ýn anneleri (r.anha), Ýmran'ýn Hanýmý (r.anha) ve Hz. Meryem (r.anha) gibi kutlu kadýnlar oldukça fazladýr. Bu konuda en fakir dönemin, içerisinde yapadýđýmýz bu dönem olduđu görülmektedir.

Günümüz kadýnlarý, Rab'lerini razý etmek yerine O'nun dinini kullanarak tesettürden yoksun örtülerini, adeta bir moda havasý içerisinde giyinmekte, podyum maymunlarý gibi renga renk pards; giyip eþarplar bađlayarak kendi hevalarýný razý etmektedirler. Bunlar, kendileri þeytanýn oyuncađy olup bir halde Tevhidi bilinçten yoksun olduklarý gibi evlatlarýný da Tevhidi bilinçten yoksun ve kendileri gibi hevalarýný razý edecek bir þekilde yetiþtirmektedirler.

Yüce Allah (cc), adil sýfatý geređi, tarihi süreçte anne olma vasfýný onurlu bir þekilde tapýyan, salih evlatlar yetiþtiren anneler ile günümüzde þeytanýn yandapý olup bir halde bulunan, diþi olmaktan baþka bir özellikleri olmayan, hevalarýný razý etmekten baþka bir gayeleri bulunmayan, Tevhidi bilinçten yoksun çocuklar yetiþtiren anneleri bir tutmayacak, herkese hak ettiđi karpýlýđy verecektir.

O halde güzel bir söz vadettiðimiz, nihayet ona muhakkak kavuþan kimse, dünya hayatýnýn metaý ile nimetlendirdiðimiz sonra o, kýyamet günümüzde hazýr bulundurulan kimse gibi mi olur! (Kasas, 61)

Yoksa ktlikleri iþleyen kimseler kendilerini, iman edip salih amel iþleyen kimseler gibi yapacađýmýzý mý sandýlar, yapamalarý ve ölümleri onlarla bir mi olacak; ne kötü; hüküm veriyorlar! (Casiye, 21)

Elbette insan için alýþmasýndan baþka bir þey yoktur. Þþesiz onun alýþması yakýnda görülecektir, sonra ona karpýlýđy tam olarak verilecektir. (Necm, 39-41)

Yüce Allah'a iman etmeyi bir onur vesilesi olarak tapýyan annelerle yüce Allah'a iman etmekten fersah fersah

kaçýp kendileri gibi hayýrsýz evlatlar yetiptiren, yüce Allah’a kul olma yerine kendi nefislerine kul olan evlatlar yetiptiren annelerin durumu elbette ki bir olmayacaktır bu yüce Allah’ýn vaadidir.

Yüce Allah (cc) onurlu, Mü’min kadýnlara rahmet ve mađfired eylesin, günümüzde de varsa onlarýn örnekleri onlara da rahmet ve mađfired eylesin, diđerlerini de yüce Allah (cc) ýslah eylesin, ýslahlarý mümkün deđilse hak ettikleri karpýlýđý onlara nasip etsin, amin!

Bu köpe yazýsýnýn geldigi yer: Kurani Mücahede:

<http://www.mucahede.com>

Bu köpe yazýsý için adres:

http://www.mucahede.com/modules.php?name=Kose_Yazilari&op=view_article&artid=272